

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Javni zbor kranjskega obrtniškega društva

dne 23. julija.

V mestnej dvorani zbralo se je denes ob 10. uri lepo število ljubljanskih obrtnikov in udov kranjskega obrtniškega društva. Navzočna sta bila tudi mestna odbornika gg. Potočnik in dr. Zarnik. Predsednik g. J. N. Horak pozdravi skupščino in prosi drž. in dež. poslanca g. Kluna, da bi govoril o načrtu obrtniške postave. Gospod Klun pravi:

„Slavna gospoda! Nobenega vabila nissem vzprejel s toliko radostjo, kakor vabilo obrtniškega društva kranjskega, vdeležiti se denšnjega shoda. Vsaj ste se zbrali, da se posvetujete o zadevah obrtniškega stanu, ki je jeden najštevilnejših in čegar blagostanje jako vpliva na blagostanje družih stanov. To blagostanje pa je odvisno od dveh reči. Prvič od temeljite izurjenosti in pridnosti obrtnikov, drugič pa tudi od državnih postav, ki mu imajo za prospah njegovega dela in truda dajati potrebno podporo in varstvo.

Našim obrtnikom ne moremo očitati, da bi ne bili v svojej stroki dobro izurjeni, ali da bi pasli lenobo in držali roke križem.

Prizadevali so si za strokovnjaško izurjenost ter so delali od zore do mraka, od mraka do dne. Ako pa po vsem tem vender le niso mogli sbajati in si prislužiti toliko, kolikor so za svoje in svojih družin vsakdanji živež potrebujejo, niso bili tega krivi tolikanj sami, kolikor dozdanje pomankljive postave, ki jim niso dajale one pomoči in onega varstva, ki sta za prospah obrtništva neobhodno potrebna.

Zato se je od vseh strani razlegal klic po izpremembi zdanje obrtniške postave. Ta klic je bil tako močan, in pritožbe tako splošne, da je vlada

l. 1874. in 1877. poskušala vstreči željam obrtniškega stanu in je državnemu zboru izročila dotične predloge. Pa tedanja večina državnega zbora imela je preveč opraviti z raznimi postavami, s katerimi je hotela utrditi svoje gospodstvo, ter nij imela časa misliti na druge reči ali se pa celo brigati za želje zaničevanega obrtniškega stanu, ki po svojej večini nij dosta maral za blagre, s katerim je hotel liberalizem osrečiti našo državo. Na drugej strani pa so bili judje in razni špekulantje, ki so bili najzvestejši privrženci liberalne sisteme, prav zadovoljni z zdanjo postavo, ki je njim dajala popolno svobodo, in zato niso hoteli premeniti te postave in s tem škodovati svojim najzvestejšim prijateljem.

Stanje malih obrtnikov postajalo je mej tem čedalje žalostneje in klic po rešitvi čedalje glasnejši ter je prodril tudi do najvišjega prestola. Ko se je torej leta 1879 sešel zdanji državni zbor, je naš presvetli cesar v svojem prestolnem govoru mej drugimi važnimi nalogami, ki jih bode imel rešiti, omenil tudi premembe obrtniške postave.

Vlada je tudi res, ne dolgo potem, zbornici predložila neki dodatek ali novelo k zdanjej obrtniškej postavi in zbornica je sklenila za pretres tega načrta voliti poseben odsek 24 udov, tako imenovani obrtniški odsek. Ker se je reklo, da bode imel ta odsek obravnavati tudi premembe havzirskega patenta, izrazil sem v našem klubu željo, da bi me volili v ta odsek, da bi se mogel potegniti za naše rojake laškega, ribniškega in kočevskega okraja, ki imajo gledé havziraju poseben privilegij. Odsek, v katerem ima konservativna desnica 15, liberalna levica pa 9 zastopnikov, je brez odlašanja pričel posvetovanje o predloženej noveli, ki je obsezala določbe o obrtniških pomočnikih, fabriških delavcih, rokodelskih učencih, pa o obr-

niških nadzornikih in pomožnih blagajnicah. To je bilo zares prav malo in večina je obžalovala, da vlada nij predložila cele obrtniške postave, pa tolažila se je s tem, da je vsaj začetek storjen, ki bode zlasti pomočnikom in fabriškim delavcem dobro došel in da bodo za temi oddelki prišli na vrsto gotovo tudi drugi deli obrtniške postaje. Po pogovoru: „Boljše nekaj, kakor nič“, lotila se je nemudoma odločenega jej dela. Vse drugače ravnala je manjšina; ne vem, ali večini nij hotela privoščiti slave, da je pričela preustrojitev obrtniške postave, ali se je zopet zbala za svoje prej omenjene ljubčke in prijatelje, istina je, da je na vso moč posvetovanje zavirala in vse kriplje napenjala, da bi bila zavlekla obravnave.

Ker nij imela družega uzroka, izgovarjala se je s tem, da ne gre pretresavati posameznih del, ampak naj se počaka, da bo vlada predložila popolno obrtniško postavo.

Pa to večine nij motilo, pogumno je pričela svoje delovanje in je nadaljevala marljivo. Po petdnevnej splošnej obravnavi sklenila je preiti v nadrobno (specijalno) pretresavanje posameznih paragrafov, katerih je rešila 33. Prišla so v razgovor silno važna vprašanja, kakor določitev, koliko časa naj se dela, o delu žensk in otrok po tovarnah in fabrikah, o posvečevanju nedelj itd. Vsa ta vprašanja so tako važna in nujna, da bi bilo gotovo veliko koristilo, ako bi bila predložena novela sprejeta in ta vprašanja povoljno rešena.

Kar naznani tedanji kuptijski minister Korb-Weidenheim, da bode vlada državnemu zboru predložila načrt čisto novega obrtniškega reda. To se ja na jesen l. 1880. res zgodilo. Dotični predlog imel je 9 vpeljavnih članov, 10 poglavij s 186 paragrafi, pa 60 členov gledé osnove blagajnic. Lehko torej umete, da je bila naloga obrtniškega odseka

LISTEK.

Pred ulnjakom.

Ko sem bival še na Dunaji, zahajal sem prav rad ter često v slikohram, v svetovno znani Belvedere, kjer so nakopičeni genijalni proizvodi vseh germanskih in romanskih narodov, vdihneni na sicer brezčutno platno. Premotrivši krasne umotvore posebno številno zastopanih Nizozemcev, nedosežno krasoto italijanskih slik, — mej njimi, žal, prav malo Rafaelovih del — divne kompozicije španjske „šole“ in večno leseno „manéro“ vsakojakih nemških slikarjev, ki pri vseh svojih dobrih in izrednih lastnostih nikdar ne zatajé srednje-nemškega filistra, pregledavši tudi vse slikarske epigone, odnosno njih malosrčne umotvore, sem naposled željno obračal oči ter iskal v katalogu, še bolj pa po mnogoštevilnih in bogato obvešenih dvoranah, slovanske umetnosti. Po dolgem, mojo potrpnost natezajočim iskanji našel sem slovansko umetnost, a nemojte vprašati kako. Visoko nad nenizkimi vrati visi mala slika, pod njo pa napis „Slavische Schule“. To je vse! Mala slika, predstavljajoča nekega svetnika,

katerega zaradi višine niti razločeval nissem, v ruskem slogu, pri vsej svojej malosti vender veliko govori, giasno trobenta. Narod, toliko milijonov broječ, a tako sramotilno zastopan, to me je peklo v srce.

Bilo je to pred kakimi dvajsetimi leti. Dan denes je to obrnilo se nekoliko na boljše. Slovanska umetnost zavzela je vsega priznanja, da splošnega občudovanja vredno stališče. Čehi se ponašajo s svojim Jaroslavom Čermakom in V. Brožikom, novejših pričetkov niti ne imenujeje, Poijaki so v letošnjem pariškem salonu bili zastopani po šestnajstih slikarjih, mej njimi so Matejko, Siemiradzky, Brand itd. umetniki prve vrste, in Rusom treba jedinega Bazilija Vereščagina položiti na tehtnico, ž njim odvagajo vse. In tudi mi Slovenci smo si opomogli, kajti i naš mali narod ima svoj slikarski naraščaj, imamo Franketa, Šubice itd.

A kar je denes, vsega tega pred dvajset in še več leti nij bilo. Za tega delj sem v tisti dan, ko sem videl porogljivi napis „Slavische Schule“, odšel slabovoljen. Skoraj potem šel sem domov, v domačo vas. Doma nissem imel Belvedera, sploh ne veliko zabave, pomagal sem si torej, kakor sem mogel in znal. Nikdo mi menda vsled tega ne bode

štel v zlo, ako izjavim, da sem prebil prav mnogo ur pred svojega strijca ulnjakom. Strijc bil je precej originalen, ulnjak pa dobro vrejen in vedno primerno obljuden. Obljudenost treba razumevati v dvojnem oziru. Bilo je vedno precejšnje število panjev in zaradi teh tudi šestokrat gledalcev in opazovalcev, saj je na kmetih prostor pred ulnjakom to, kar je meščanom kavarna vsaj tedaj, kadar nij dela na polji.

No, in kadar so vsi bili na polji, tedaj bil sem pred ulnjakom sam in imel sem časa dovolj, razujzdati svoje misli in pustiti vajete svojeje fantaziji. In fantazija, vajetov prosta, osladila mi je marsikater trenotek. Ulnjak pred menoj premenil se je v slikohram, raznovrstni panjovi, oziroma „pomalane“ končnice, pa v ravno toliko umotvorov, kateri so mi, čim dalje sem zrl vanje, tem bolj izzivali pozornost in občudovanje. Da izprevidel sem velikega mojstra, ki z malimi potezami riše značaj in filozofično vsebino svojih slik, z neznatnimi sredstvi napravi velik učinek. Tedaj pozor! kajti navajam naj posamične umotvore:

1. Čebelar. V megienih potezah stoji na desnej ulnjak, na levej pa sedi lastnik, noge navskriž in iz male pipice puba gost dim. Rokavi so snežno-

silno težavna, ker nij kar si bodi, pretresovati toliko postavo in to ne površno, nego temeljito. Toda obrtniški odsek štel si je v dolžnost, spolniti toliko iskrene želje obrtniškega stanu in stvar ne zopet zavleči, kakor je bila to storila prejšnja večina državnega zbora l. 1874 in 1877.

Glavna skrb, ki je vodila obrtniški odsek pri tej zadevi, bila je tedaj obrnena na dve reči:

1. da se postava kolikor najbolj hitro mogoče pretrese in dovrši, in
2. da se dovrši v smislu in po željah izrečenih od obrtnikov samih.

Gledé prve točke mislila je večina, da bode reč najhitreje dovršena, ako se odsek deli v tri pododseke, katerih vsakemu se izroči primeren del obširne postave v pretres. Izvoljeni so bili trije pododseki po 8 udov in vsak si je izbral poročevalca, ki je imel staviti svoje predloge in nasvetovati potrebne premembe. Toda ti pododseki niso imeli zaželenega vspeha; posvetovanje kar nij moglo napredovati, manjšina je pri vsakej važnejši reči oporekala in zahtevala zaslišanje zvedencev, ali je pa najimenitnejše določbe pustila nerešene, češ, da je treba prej vedeti, kaj da je o tej ali drugje stvari sklenil kak drugi pododsek. Posvetovanje je bilo torej jako zamudno, ker je bila večina prepričana, da bode manjšina vse v pododsekih sprožene ugovore in pomisleke še jedenkrat ponavljala v cellem odseku in tako stvar le še bolj zavlekla, sklenilo se je precej jeseni, ko se je bil državni zbor k zadnji sesiji sešel, da naj se pododseki razrušijo in naj se za vso postavu voli le jeden sam poročevalec, kateremu naj se pusti nekaj tednov časa, da zamore postavo dobro preštudirati in odseku staviti svoje predloge.

Izvoljen je bil za ta silno težaven posel moravski poslanec grof Belcredi, ki je rešitvi tega vprašanja posvetil vse svoje moči in po neumornem prizadevanju odseku podal svoje nasvete.

Odsek je od tistega časa, to je od konca januarja t. l. do konca maja, izvzemši velikonočne počitnice, imel skoraj vsak dan seje, ki so po javnej seji zvečer večji del po 3 do 4 ure in še dalje trajale pozno v noč do 10. ali celo do 11. ure. Vender pa je šlo posvetovanje silno počasi naprej, ker je imela manjšina pri vsakej še tako nedolžnej stvari svoje pomisleke, katere je obravnavala na dolgo in široko.

Večina je izprevidela, da na tak način postava letos ne bode dovršena, ako se reč drugače ne zasučé. Za to je pritrčila nasvetu gosp. poročevalca grofa Belcredija, da naj se letos kot posebna postava državnemu zboru izroče najvažnejši deli predložene postave, ki so tako rekoč temelj in podlaga vsega obrtniškega reda, drugi oddelki pa naj pridejo na vrsto pozneje. Mislila je, da je boljše, ako se z važnejšimi stvarmi precej prične, kakor da bi

beli, kar je dokaz, da ima po perilu srajco na sebi, da je nedelja. Nij se nam bati, da bi hitro odšel. Mala pipa in gosti dim izražata, da mož pušiti zna. V sredi so čebele, velike in debele pike. Ko bi kdo ugovarjal, da so neprimerno velike, odvrnil bi mu, da baš to je genijalna misel. Glavna stvar v ulnjaku so gotovo čebele, tedaj treba za nje tudi največ barve in če so prav goste, je znamenje, da živahno lete in to je veselje čebelarjevo. Da risarija nij baš dovršena, to je postranskega pomena. Vsa slika nekako dobrodejno vpliva na gledalca. Nemec bi rekel „Ein Stimmungsbild.“

2. Job. Ta svetopisemski trpin bil je predstavljen uže po mnogih umetnikih, a naš umetnik našel je tudi tu izvirno stran. Navadno vidimo Joba v pogovoru s prijatelji. Tudi tu je tako, a prijatelji kažejo Jobu hrbet in to je značujoče, s tem je umetnik hotel povedati, da je sočutje v prijateljskih srcih toliko, da Joba niti pogledati nečejo. S to srečno razvrstitvijo posrečilo se je, Joba predstaviti „en face“, prijatelje pa „en profil“. Da obrazi nijmajo židovskega tipusa, to nam svedoči, da naš slikar nij antisemit, marveč je predmet motril z občeločloveškega stališča.

morali obrtniki zaradi nekaterih ne tolikanj važnih določeb morda še leta in leta čakati na oboje.

(Konec prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 24. julija.

Goriški deželni zbor sklenil se je v soboto, 22. dan t. m., s trikratnimi živio-klici na presvetlega cesarja.

Zmaga v Spljetu! Še sredi preteklega tedna so nemško-nacionalni listi dunajski, navajeni živeti ob sleparijah in tudi druge slepariti neprestano, dali si brzojaviti iz Spljeta laž, da je propadla hrvatska stranka pri volitvah v občinski zastop. Zato, ker so bili drugi in tretji dan izvoljeni „irredentovci“, peli so uže ozmagi liberalne stranke, pri tem pa hote ali pa iz nevednosti zamolčali, da je ta dva dneva izvoljenih samo osem zastopnikov ter da bosta zmago ali propad odločila petek in sobota, kadar bode voljenih še 24 zastopnikov. Kdor ne pozna razmer, kako lahko so preslepili ga lažjivi nemški časopisi! Mi pa smo trdno verovali v dobro usodo in na podlagi istinitih poročil iz agitacije tudi pričakovali dobrega vspeha. Hvalo usodi, nijsmo se motili! V petek volil je II. volilni razred, in tedaj izbranih je bilo dvanajst kandidatov slovanske stranke s 108 glasovi proti 85 protivnim. V soboto pa je bil pridobljen I. volilni razred s 127 glasovi večine. In tako ima od predvčeranjim hrvatsko-slovanska stranka v mestnem zboru spljetskem 28 svojih zastopnikov. Italijani pa le še 8 svojih. V resnici to je sijajna zmaga po dvajsetletnej težki vztrajnej požrtovalnej borbi, zmaga, kakeršnej v Hrvatskej nij primere! S pomočjo nekdanje ustavoverne stranke vpleni so si pred dvajsetimi leti italijanski laži-avtonomaši vso občinsko upravo Spljeta in v mestni ta zbor pustili nijso nijednemu slovanskemu zastopniku, dasiravno je prebivalstvo v Spljetu v ogromnej večini slovansko. Tako bilo je irredentovcem lahko, izprazniti mestno blagajno, delati dolgove, prodajati svojim pristašem po slepej ceni občinska posestva itd. — na drugej strani pa so narod slepili z vsakovrstnim „švindljem“ ter pridobivali si ga z danajskimi darovi, da jih nij zapustil o volitvah v mestni, deželni in državni zbor; kajti, če so hoteli slepariti na vse strani, morali so si naloviti vrán, ki vranam ne izkljujejo očesa. S korupcijo, sleparstvom in izsesávanjem delovali so ti „avtonomaši“ z Bajamontijem na čelu vseh dvajset let. Predvčeranjim pa se je Spljet otresel tega jarma za vselej, kajti dobil si je mestnimi očeti prave narodne in domoljubne može! In ker je lahonskej stranki v Dalmaciji s to zmago narodne stranke iztrgano strupeno želo, ker se bode preporod tega največjega damatinskega mesta razodeval po vsej deželi, ker bode ista močna in zanesljiva slovanska stranka odslej priborila z manjšim naporom vsem zastopom Dalmacije slovansk značaj: za tega delj ne veseli se zmage te samo Dalmacija, ki se je tako rešila sužnjih okovov, temveč radujejo se te zmage pravice in svobode tudi vsi drugi narodi, ki vedo, kaj se pravi: ječati pod brezobzirnostjo, s kakeršno tlačila jih je še nedavno pokojna ustavoverna stranka liberalnih Nemcev! Mej temi narodi smo pa mi Slovenci prvi in za tega delj ve-

3. Žnidarji in polž. Ta dejanja polna slika posneta je po narodnej pesni:

„Žnidarji so tak možje,
Se štirje enga polža boje.“

Slikar držal se je strogo zgodovine predstavljajoč nam le štiri krojače na desnej pozorišča. Situacija je ta: Pri polu odprtih vratih na levi prileze polž s široko raztegnenimi rogovi in krvoločnim pogledom. Krojači drug pred drugim kvišku, k nasprotnim vratom. Jeden mej vrati preti polžu z vatlom, drugi vihti gladež, tretji ima odprte škarije, četrti je brezorožen, živa podoba brezokrajnega obupa. Da bi pa grozoviti položaj oblažil nekoliko, postavil je slikar s finim razumom mej polže in krojače prevrteno mizo in prekucneno stole, češ, predno preleze polž preko teh ovir, bodo imeli vsaj še nekoliko duška, da se spokore. Jako dobrodejno pogodil je umetnik simetrijo, na desnej odprte škarje, na levej pa razprostrti polževi rogovi. A še jedna krasota je v tej sliki. V sredi na steni visi ura in pri tej je z jedno samo črto izjavljena psihologična genijalnost, kajti majatnik visi na stran, ura tedaj gre. Ne briga je krvoločnost polževa niti krojačev hrup, mirno in objektivno bije dalje svoj tik-tak. To je takozvani „epični mir“ na vrhuncu! (Konec prih.)

selimo se z vsemi občutki naših src bratovske zmage v Dalmaciji. Slava!

Vnanje države.

Na Srbskem imeli bodo zanimljivo in znamenito kazensko pravdo. Skupščina sklenila je namreč v zadnjem seji, da se prične proti kabinetu Ristićevemu, oziroma predsedniku, in tako tudi proti bivšemu metropolitu Mihajlu kazensko-sodnijska preiskava zavoljo tega, ker nijso nikjer v račun dejani denarji, ki dohajali so v zadnjih vojnah proti Turčiji iz vnanjih dežela tedanjej vladi in pa metropolitu v roke za razne namene. Ta vsota znašala bi okolo dveh milijonov goldinarjev, in ker so ti denarji poklonili se vsemu srbskemu narodu, za to sme in mora vlada kot národa zakonita zastopnica terjati natančen in jasen račun, kako da sta ravnala z denarjem tedanja načelnika države in cerkve. Ali ta dva pravita, da ju nijma nihče vprašati po računu zastran denarjev, ki sta jih dobila za gotove namene. Poprejšnja vlada stala je nekako tudi na le-tem stališči, kabinet Piročančev pa je začel stvar preiskavati z drugoga stališča, kakor mu je to bila naložila skupščina jednoglasno. — Minister srbskih financ Mijatović hoče odstopiti na vsak način iz vlade zavoljo slabega zdravja. Poprosil je odpusta uže nekaterokrat, a kralj Milan nij ga uslišal. Zdaj pa bode pač treba kmažu ozreti se po namestniku Mijatovićevem. Imenujeta se sekcijiski šef v finančnem ministerstvu Vukašin Petrović in jurist Djoka Pavlović; najbrže bo poslednji. Skoraj gotovo imenoval se bo finančen minister ob jednom, ko se nastavi minister za poslopja.

Francoska in Laška sta po dolgotrajnih razpravah določili „modus vivendi“, ki ureduje razmere mej francosko avtoriteto v Tunisu in tam prebivajočimi Italijani. Italijane sodi italijanski konzul in tudi ta le sme devati v zapore.

O Egiptu: Nekaj dnij sem prihaja zopet več groznih poročil, da mesarijo Evropece v Kajiri in po drugih krajih. Kaj da se godi še nižje v egiptovskej deželi, o tem pač pravega Evropa nikoli zvedela ne bode. Mrtvi nič ne povedó. Angleži pa so v Aleksandriji v stiskah. Arabi paša bi jih rad zajel; za tega delj ustavil je ves živž, ki se dovaža z dežele v Aleksandrijo, in zadnje dni odpeljal je tudi vodo iz kansla Mahmudieh v jezero Mariotis, tako da bodo prebivalci Aleksandrije pomrli za lakoto in žejo, če kmalu ne pride pomoč. Tako vzel je vodo tudi drugim krajem, a ostalim jo vzeti namerava. Arabi pokazal se je zdaj, kdo da je. Razglasil je samega sebe upornikom proti kedivu, Angleže pa je zaznamoval največjimi sovražniki Egipta in tako napovedal boj Velikej Britaniji, kakor je užgal svoje divjake v strastno sovraštvo proti vsacemu, kdor nij Arabec in mohamedan. Anglija in Francija pa ne smeta tega trpeti na dalje, ker boj jima bode itak težaven iz razlogov, ki smo jih na tem mestu uže navedli. Čim dalje se odlašá, tem več bosta imeli opraviti z Arabijevimi četami. — Včeraj imela bi sniti se prva konferenca v Carigradu, katere udeležil bi se tudi poslanec turški Said paša. Ali verjetna poročila povedó, da dan za sejo nij še določen. Čemu pa, saj je čas.

Dopisi.

Z Rake 20. julija. [Izv. dop.] Visoka c. kr. deželna vlada je tudi v naš kraj poslala deželnega potovalnega učitelja iz kmetijstva g. E. Kramarja, da bi pregledal tukajšnje vinograde zaradi trtne uši in da bi poučil tukajšnje ljudstvo o tem škodljivci. Čestita duhovščina je prigovarjala ljudstvo k obilnej udeležitvi tega pouka. In res se je zbralo v graščini g. Lenka na Raki pretečeno nedeljo po minolej popoldanskej službi božjej okolo 300 ljudij. Z veseljem smo opazovali, da so tudi stari možaki in ženice prav pazljivo poslušali popularno in lahko razumljivo predavanje o trtnej uši in drugih trtnih boleznih. Pa ne samo priprosto ljudstvo se je udeležilo tega zanimljivega pouka, ampak tudi oni, katerim je v prvej vrsti skrbeti za blagor našega ljudstva, kakor duhovščina, učiteljstvo, žandarmerija, gradsko oskrbnništvo in županstvo. Saj tem je ložje kakor priprostemu ljudstvu spoznati znamenja tega k nam hvala Bogu do zdaj še ne zanešenega mrčesa, in o pravem času odstraniti pretečo nevarnost. Konečno se nam je zahvaliti g. graščaku Lenku, da nam je prijazno prepustil prostor v svojej graščini, kakor tudi g. Kramarju za njegovo prijaznost in trud, ter upamo, da nas bo, kakor je obljubil, obiskal prihodnje leto zopet.

Iz Borovnice 20. julija. [Izv. dop.] (Zoper zlovoljnost.) Kdor količkaj bere časopise,

prepričan je, da naša vas nij zadnja mej slovenskimi seli. Nedeljska naša veselica za „Narodni Dom“ pokazala je zopet, da je naš in okolični narod uže dokaj probujen in vnet za svoje slovensko ime. Kdor pa naše razmere dobro pozna, pričakovati bi smel od nas še več. Za to lepo ime in spoštovanje, ki ga uživa Borovnica, imamo se zahvaliti jedino le zdravemu in kaljivemu jedru slovenskih mož, ki so zbrani v tukajšnjem „narodnem bralnem društvu“. Ti možje prirejajo take slavnosti, ti možje zastopajo našo narodno stvar in oni žrtvujejo se za njo o vsakej priliki, skoraj bi dejal, bolj, kot je vsacega domorodna dolžnost. Ali teh mož je v društvu malo, bilo bi jih pa lahko dosti več, ker ne manjka se še drugih mož pri nas, ki bi imeli voljo, postati omikanimi in zavednimi Slovenci. Ali uže takrat, ko se je snovalo naše „bralno društvo“, začel je zlovoljen duh narod odvracati in zapeljivati proč od dobre in koristne stvari. Ta zlovoljni duh, ki brez intrig nikoli ne more živeti, je obrekoval, lagal, sploh storil vse, da bi izpodkopal veljavo „bralnega društva“ in zadrževal ljudi od obiskovanja bralne sobe in društvenih slavnosti. Ta zlovoljni duh pa je F. S., ki goji v sebi ostudno zalego nevoščljivosti in škodoželjnosti, kateri lastnosti mu ne dasta pokoja, da ne bi dražil, ščuval in slepil ljudi. Neštevilno intrig napravil je uže zoper društvo in tudi zadnjej našej slavnosti, ki je imela toliko lep namen, odgibal je nekoga, če ne več, češ: „koliko ti dam, da ne boš šel k tistim Slovencem?“ Glejte, domač človek mora biti do dna svoje duše hudoben, da gre govorit kaj tacega in na tak način nasprotovat narodnemu društvu, ki je storilo uže dosti dobrega, slabega pa še nikomur nič! In kakor da bi imel ta F. S. res uzroke za take hudobne prevzetije! On, ki se še pred jednim mesecem nij mogel pred tržaško porotno sodnijo oprati, ko ga je nekdo po javnih mestih dolžil, da je kot prvi občinski svetovalec konja zakopal sredi vasi, pri občinskem računu pa nekatere srenjane goljufal! On, ki tako mora poplačati stroške triletne pravde, on, ki je vsak hip v nevarnosti, da se položi nanj pravice železna roka, ko se nij moglo pred poroto dokazati, da nij res goljufal občinjanov! Glejte, in vender si upa ta F. S. na dan in si radovoljno kliče maščevanje na prazno svojo glavo! Zares, kdor je strasten, ta je tudi slep, da ne vidi pred sabo brezdna! — Kadarkoli pa se govori o narodnem gibanju v Borovnici, vselej naj se opomni, da pri nas bilo bi še boljše in lepše, ko ne bi bilo v našej sredi zlovoljnega duha, ki v jedno mer seje intrige in nejevoljo! —

Iz Maribora 23. julija. [Izv. dop.] Kakor vam valjda znano, zavlačevalo se je ustanovljenje nemške šole v Pekrih skoro dve leti in to zaradi tega, ker se je predstojništvo kljub silnemu vplivanju dr. Otmarja Reiserja in njegovega logarja hvalevredno branilo ustanovitev dovoliti. Ker je pak vse Reiserjevo prizadevanje brezuspešno bilo, potovala sta dva c. k. profesorja tukajšnje realke, Nagele in Neubauer, dva znana rogovileža, v Pekre in posrečilo se jima je nazadnje, da sta pregovorila in premotila občinsko predstojništvo, da je podpisalo neko prošnjo: naj se dade Pekerčanom toli zaželjena nemška šola (!), proti katerej so se vsi tako dolgo in vztrajno zoperstavljali.

Omeniti nam je še, da je od pekrske vasi jedva 15 minut oddaljena lembska farna šola z izvrstnim učiteljskim osebjem, v katerej se od drugega razreda uže v nemščini poučuje. Pa to vse nemškemu „Schulverein“ ne zadostuje, on hoče od prvega razreda počenši vse izključljivo nemško imeti, in potem se še vedno izgovarja, da nema nikakovih germanizatoričnih namer. Žalostno je še to, da tako delovanje c. k. oblasti mirno gledajo in germanizacijo na tihem pospešujejo, ne meneč se za to, koliko neprilik in preprirov bo iz tega izviralo. Še žalostneje pak, da smejo c. k. profesorji, ker imajo najbrž premalo posla, ki niti besedice slovenskega ne znajo, svojo c. k. profesorsko dostojanstvo zlorabiti in agitovati in delati zdražbe pod zdanjim ministerstvom „sprave“. Kakov sad bode tako agitovanje rodilo in kako dolgo se bode proti nam štajerskim

Slovincem tako mačuhinski postopalo, se ne dade preračunati, samo to moramo konstatovati, da je razburjenost takim rogoviležem nasproti uže jako velika.

Iz Ptuj 22. julija. [Izv. dop.] (Paberci iz seje okrajnega šolskega sveta.) Pri neke prilike rečeno je bilo, da okrajni šolski svet nij c. k. urad, nego samo odločilna telesina, tedaj v šolskih stvareh, ne tičočih se pravdnostnih in nenavnostnih razmer, povse svobodnega gibanja tudi v javnosti, ali denes bila je želja izrečena, da se pri glasovanju ne navajajo osebnosti po imeni, na kar omenjene so bile sledeče Isusove besede: „Sleher, kateri hudo dela, sovraži luč in ne pride k luči, da nijso svarjena njegova dela. Kdor pa dela resnico, pride k luči, da se razodenejo njegova dela, ker so v Bogu storjena.“ Iv. 20. 21. Uradna tajnost je morebiti v nekaterih slučajih potrebna, ali pri shodih avtonomnih skupščin v največjih predmetih zavržljiva, vsaj pošteno, častno in pravično delajoči skupščinarji ne plaše se svetlobe, a zloba in hudoba ter krivičnost morajo se do krvavega bičati, da se odstrane.

Mnoge zlorabe, katere so se godile z uvedanjem nemščine v narodne učilnice na Slovenskem in sicer tudi v najnižje razrede, kar pouk moti v materinščini in se otroci ne nauče drugega deželne jezika, torej izguba dragega časa in velik kvar deci, ki se skoro nič nij naučila, pohajajoča dosti let učilišče, dale so povod okrajnemu šolskemu svetu ptujskemu nasvetovati, naj se ne poučuje v narodnih učilnicah nemščina kot predmet pred petim šolskim letom. Ta po večini sprejeti predlog bil je poslan deželnemu šolskemu svetu, kateri je ukazal okrajnemu šolskemu svetu, da pozove okrajno učiteljsko konferenco, naj se o tem izjavi, in ta izjava s priloženim mnenjem okrajnega šolskega nadzornika naj se k času po dovršene konferenci predloži c. k. štajerskemu deželnemu šolskemu svetu, kar je učinjeno. G. nadzornik Ranner čital je potem zapisnik dotične konference od dne 6. julija ter pobesedni sklep o upitnem predmetu, namreč o izjavi, kdaj se naj uvede nemščina kot učni predmet v slovenske narodne šole. Zbrani učitelji sklenili so s 33 glasovi proti 21, da se glede na znanstvene dokaze povsem odpravi nemščina kot drugi deželni jezik iz slovenskih narodnih šol. Slava značajnim in umnim učiteljem slovenskim! Okrajni šolski svet ptujski se je pridružil s petimi glasovi proti dvema temu detovodno-modroslovnemu in narodovemu naobraženju jako koristnemu zaključku s pristavkom: c. k. deželni šolski svet je proščen skrbeti za to, da se mahoma ta skončatek okrajne šolske konference uresniči v učilnicah. — V nemških narodnih učilnicah na Štajerskem uči se samo nemščina, o drugem deželnem jeziku nij niti duha ni sluba, kaj pa hočete našim slovenskim učilnicam nepotrebno in kvarno breme še nadalje nalagati? Vsem jednake pravice, vse drugo je zloba in prokletstvo; česar ne želiš, da drugi tebi ne stori, ne stori ti drugemu; to sveto Kristovo načelo priporočamo posebno vsem c. k. oblastem štajerskim, čijih uradno področje seže v slovenski kolotač.

Telovadba ne sme se odstraniti zbog dotičnega paragrafa; čudovito! razni malenkostni paragrafi imajo zakonito oblast in čast, samo ti sirotek §. 19 dozdevaš se mi podoben na tri lance v globokej temnici pripetemu sužniku; kdaj se prikaže tvoj odkupitelj, da ti stere verige, spono odgne in vrata odpre, da smeš v polnej veljavnosti teda nekda prišepesati na Slovensko.

Domače stvari.

— (Jurčičeva slavnost) določena je definitivno v 15. dan meseca avgusta. V ta namen pomnoženi, iz gospodov Peter Grasselli, Ivan Hribar, Fran Levec, Ivan Murnik, dr. Josip Stare, dr. Ivan Tavčar, Hugon Turk, Vojteh Valenta, dr. J. Vošnjak, dr. Valentin Zarnik, Toma Zupan in Ivan Železnikar sestavljeni odbor imel je preteklo soboto sejo, pri katerej se je ukrenilo, da se slavnost obhaja sijajno. V ta namen povabijo se gg. pevci čitalnični, društvo „Sokol“ in naroči se godba 16 mož. Mej 9. in 10. uro dopoldne bode prihod na

Muljavo, kjer bode slovesna sv. maša. Po maši odgrne se spominska plošča. Pri tej priliki peli se bodo primerni zbori. Glavni govor prevzel je gosp. Janko Kersnik. Po tem odhod v Zatičino, kjer bode obed ob 1/2 2. uri popoldne. Zvečer odhod in daljši postanek v Višnjej Gori. Natančneje poročilo priobči se pravočasno. Odbor povabi tudi gasilno društvo v Šmariji, da se blagovoljno udeleži. Po raznih nam dohajajočih glasovih bode to prava narodna slavnost v velikem obsegu. Bog daj le ugodno vreme in Jurčičev spomin častil se bode njemu dostojno!

— (Slovenske učne knjige za srednje šole.) Naučno ministerstvo potrdilo je „Somatologijo“ prof. Erjavca in „Geometrijo“ prof. Lavtarja kot učni knjigi.

— (Izpit babic.) V soboto 22. t. m. vršila se je v tukajšnji bolnici skušnja za babice v nemškem jeziku. Bile so samo tri učenke, dve Kranjci in jedna Tirolka. Prestale so skušnjo vse, jedna s prav dobrim vspehom, druge povoljno. Ker se vsako leto manjša število učenk, ki se uče babištva v nemškem jeziku, bi bilo pač utemeljeno in koristno, da bi se poučevanje tako razvrstilo, da se tri poluletja poučujejo babice v slovenskem, četrto poluletje še le v nemškem jeziku.

— (Iz Cérknice) 22. jul. se nam piše: Zdaj, ko se ima naše jezero v jednem tednu skoro popolnem osušiti, zdaj v zadnjem trenutku tirjalo je ono svojo žrtev. — Včeraj je namreč peljal kmetič voz sena mimo požiralnika. Zadnji del voza se nagne proti propadu in raz voz pade v požiralnikovo globino žena s svojo 3 letno hčerko. Nagla pomoč rešila je ženo, a otroka požrl je vrtinec, in našel je revček v podzemeljskih votlinah svoj hladni mokri in rani grob. Pogumni rešitelj onesrečene kmetice je Tine Leskovec iz Jezerske Vasi. K.

— (Praški „Svetozor“) prinaša prav dobro zadeto podobo in obširen životopis našega učenega rojaka in slavnega jezikoslovca dra. Gregorja Kreka, vseučilišnega profesorja v Gradci.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Zagreb 24. julija. Odbor za svečanost „Kola“ na svom današnjem banketu sječa se ugodno posjeta bratce Slovenaca, te im kliče uzhičeno „Živili“ u večnoj slogi s nami Hrvati!

Carigrad 24. julija. Said paša, minister vnanjih zadev, imenovan je namestu Assym paše delegatom v konferenco.

Aleksandrija 24. julija. Prišlo je 1100 angleških vojakov. Dve angleški oklopnici odpluli ste v Port Said, devet angleških korvet v sueški kanal. Arabi postavil je pri Ramleh, kjer je za preskrbovanje z vodo erpujoča postaja (Pumpstation), 700 konjikov z jednim kanonom. Bati se je, da se vodna postaja pokonča.

London 24. julija. Pismo Arabi paše na Gladstona v dan 2. julija grozi, da bode prvi angleški strel Egipt odvezal vseh pogodeb, kontrola dolgov bode prenehala, premoženje Evropcev se bode konfiskovalo, kanali bodo se uničili, vse zveze pretrgale in verska vojna bode se pridigovala v Siriji, Arabiji, Indiji.

Javna zahvala.

Vsem preč. gospodom duhovnim sobratom s prijazne gorenjske strani, podpisnikom izročene mi zaupnice izrekam po tej poti najtoplejšo zahvalo za njihov tako krasen in iskren izraz soglasja z mojim skromnim delovanjem na pesniškem polju. Zagotavljam Vas preč. gospodje, vrli narodnjaci, da hočem tudi v prihodnje svoje slabotne moči posvetiti delu za ubogo a tako ljubljeno slovensko domovino. Na Gradišči, v 22. dan julija 1882.

S. Gregorčič.

Zahvala.

Vsled petindvajsetletnice kot c. k. profesor na babiljske učilnici in potem vsled najvišjega odlikovanja sprejel sem od raznih strani brezštevilne izraze odkritosrčnih in ljubeznajivih simpatij v besedi in pismu in častnih darilih.

Ker mi je nemogoče, vsem brzo osobno ali pismeno hvalo izreči, naj mi bode dovoljeno, po tem potu se presrečno zahvaliti.

Omenjeni čas bode meni in vsej rodbini nepozabljiv ostal, — tedaj hvala, še jedenkrat hvala!

V Ljubljani, v 24. dan julija 1882.

Prof. dr. Alojzij Valenta,
c. k. vladni svetnik.

(489)

Meteorološko poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
21. julija	ob 7. uri	736.63 mm.	+ 19.6° C	brez- vetrije	deloma jasno	0.00 mm. dežja.
	ob 2. uri popoldne	734.15 mm.	+ 28.8° C	slaboten vzhod	deloma jasno	
	ob 9. uri zvečer	734.42 mm.	+ 20.0° C	brez- vetrije	jasno	
22. julija	ob 7. uri	733.36 mm.	+ 20.8° C	brez- vetrije	deloma jasno	8.30 mm. dežja.
	ob 2. uri popoldne	732.43 mm.	+ 28.8° C	slaboten jugovzhod	deloma jasno	
	ob 9. uri zvečer	734.17 mm.	+ 20.3° C	slaboten vzhod	oblačno	
23. julija	ob 7. uri	734.57 mm.	+ 18.4° C	slaboten vzhod	oblačno	1.60 mm. dežja.
	ob 2. uri popoldne	733.92 mm.	+ 21.8° C	slaboten vzhod	deloma jasno	
	ob 9. uri zvečer	733.29 mm.	+ 19.2° C	brez- vetrije	jasno	

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk je povsod in sicer precej jednako pal in je bil vsled tega tolikanj enakomerno razdeljen, da je znašal razloček mej maksimum in minimum samo 3 mm. Vetrovi so bili vsled tega precej slabotni, sploh pa zelo spremenljivi. Nebo je bilo zelo spremenljivo, največkrat deloma jasno in deloma oblačno, sem pa tja tudi popolnem oblačno. Temperatura je ostala precej jednaka, za spoznanje nad normalom; razloček mej maksimum in minimum je znašal 7.5° C. Vreme je bilo uže precej nestanovitno, akoravno še vroče.

Darila za „Národní Dom“.

Prenesek . . . 4434 gld. 79 kr.

Po gospoh Grasselli in Mur-nik nadalje nabrana darila:

G. dr. Poklukar	5 gld. — kr.
G. F. Doberlet	10 „ — „
Gospoda Pohl & Zupan	5 „ — „
G. Piccoli	10 „ — „
G. J. Mathian	2 „ — „
G. And. Druškovič	10 „ — „
G. Ivan Pribožič	5 „ — „
G. Jakob Čik	2 „ — „
G. H. Ničman	5 „ — „
Gospa Antonija Kosler	50 „ — „
Gospa Marija Kosler ro-jena Zorman	50 „ — „

G. B. Arce	100 gld. — kr.
G. dr. Ahazhizh	5 „ — „
Gospodičini Hohn	2 „ — „
Gospa Helena Bayr	5 „ — „
G. F. V.	10 „ — „
Gospa Žakelj	3 „ — „
Gospa Marija Lukman	5 „ — „
Gospa Ana Zarnik	3 „ — „
Gospa Fani Mally	50 „ — „
Gospodičini Ana in Ja-kobina Lukman	2 „ — „
Gospd. Terezija Kos	1 „ — „
G. Plehan	1 „ — „
Gospodičini Dimnjik	5 „ — „
Gospd. Josipina Črne	5 „ — „
G. Mat. Hočevar	5 „ — „
Gospa Bončar	5 „ — „
Gospa Foerster	5 „ — „
Gospa Marija Pogačar	5 „ — „
Gospa Eliza Peterka	5 „ — „
Gospa Ana Deré	3 „ — „
Gospa Roza Strzelba	10 „ — „
G. M. Pleteršnik	10 „ — „
G. A. M.	10 „ — „
G. Viktor Rohrman	10 „ — „

Vkupe . . . . . 419 „ — „
Vkupe . . . . . 4853 gld. 79 kr.

Dunajska borza

dné 24. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	77 gld. 25 kr
Srebrna renta	77 „ 80 „
Zlata renta	95 „ 20 „
1860 državno posojilo	131 „ 75 „
Akcije narodne banke	829 „ — „
Kreditne akcije	319 „ 20 „
London	120 „ 30 „
Srebro	— „ — „
Napol.	9 „ 56 1/2 „
C. kr. cekini	5 „ 68 „
Državne marke	58 „ 80 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 120 „ — „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 171 „ 75 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	95 „ 10 „
Ogrska zlata renta 6%	119 „ 80 „
„ „ 4%	88 „ 75 „
„ „ papirna renta 5%	87 „ 25 „
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 „ — „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 114 „ — „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120 „ — „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99 „ 60 „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 „ — „
Kreditne srečke	100 gld. 176 „ 75 „
Rudolfove srečke	10 „ 20 „ 60 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 122 „ — „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	226 „ 50 „

Vrlim narodnim pevcom, gospodom: Branke, Breskvar, Črne, Justin, Kajzer, Paternoster, Petrič, Pribil, Pucihar in Štamcar, se iskreno zahvaljujem za prijazno stanovičko, s katero so me tako lepo počastili in razveselili.

(487) **Kristina W.**

Tinici W.

Kak noč poletna izbeži
Na labnih krilih plapolča,
Tak lahke, mile naj Vam dni
Donaša vedno dobra sreča!

Cvetlice diha Vam mladost,
Pomlad življenja Vas obdaja, —
Naj vedno var'je Vas krepost,
Potem tud' sreča Vam vztraja!

Vesela družba.

(488)

Št. 3838.

(484—1)

Razpis služb.

Za prihodnji deželni zbor kranjski, ki se ima začeti prve dni meseca septembra, sprejmeta se **I slovensk in I nemšk stenograf** z dobro plačo. — Za posel sposobni gospodje naj se oglasé **do 10. avgusta 1882**

v pomočnej pisarni deželnega odbora kranjskega v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega,
dné 22. julija 1882.

Ne zgrešiti!

Glavna prodajalnica:	ALOJZIJ KORZIKA,	Pod-družnica:
Poljanska cesta št. 12.	umetni vrtnar	Šelenburgove ulice št. 6.
V LJUBLJANI.		

Podpisani priporočá se uljudno sl. občinstvu in svojim dozdanjim naročnikom, da bi si pri njem naročali **šopkov in yencev s trakovi in napisi** vsake vrste, katere prav lepo in ceno izdeluje on sam svojimi rokami in sl. občinstvu nij treba plačevati še posebne opravnine.

Pri meni vzprejme se tudi **učence**, 14—16 let star, učen slovenskega in nemškega jezika v besedi in pismu, ki je iz dobre rodovine in ima veselje, umetnega vrtnarstva naučiti se temeljito.

Spoštovanjem
Alojzij Korzika.

(486—1)

Tujci:

23. julija.

Evropa: Meynat z Dunaja. — Modilo iz Zagreba. —

Pri **Slonu:** Staffler iz Trsta. — Globočnik iz Železnikov.

Pri **Maltéi:** Frankl z Dunaja. — Ovin iz Radovljice. — Hock z Dunaja.

Umrlí so v Ljubljani:

V deželnej bolnici:

19. julija: Marija Ciglar, delavčeva hči, 11 let, za Angino. — Marija Gerše, dninarjeva žena, 37 let. — Marija Jazbec, delavčeva hči, 53 dni, za slabostjo. — Franc Rozenek, delavčev sin, 1 1/2 let, Poljanska cesta št. 42.

Išče se 200 goldinarjev

na pósodo z 10% na 2-mesečno menjico **do vtorka**. Žiro. — Pisma: Častna beseda poste rest. št. 3742 loco. (480—2)

Lekarja Nussbaumer-ja z dravstvenavina.

Svarilo: Ker se večkrat poskuša, moj preparat z drugimi popolnem ne-vplivnimi, da, večkrat celo škodljivimi mešanicami nadomestiti, opozorujem p. n. kupovalce, naj pazno in odločno **J. Nussbaumer-jevo kina-železno-in kina-malaga-vino** zahtevajo.

Kina-železno-malaga-vino

je jedin popolnem zanesljiv in neškodljiv na zobe vplivajoč dober pripripomoček za **napravljanje in čiščenje krvi**, za hitro odpravo **bledice** in za odpravo **pomannjkajja krvi**, proti boleznim v **želodci, migreni, podgromu, skro-fuloznosti**, proti boleznim v **jabolku, goitanci** in na **plučah**.

Kina-malaga-vino,

posebno krepilen pomoček za slabotne **otroke** in **ženske** po prestanih težkih boleznih, osobito po otročej postelji.

Spričevala: V raznih slučajih rrahitise, skrofuloze, anemije rabil sem **kina-železno-malaga-vino** od g. lekarja **J. Nussbaumer-ja**; uspeh je bil **zelo ugoden** in jaz morem to vino zaradi **lehke prebavljivosti, okusnosti** in **izvrtnega učinka** najtopleje priporočati.

Na Dunaji, v decembru 1880.

Dr. Fürth,

c. kr. vseučiliščni docent, predstojnik odd. obč. poliklinike.

Potrjujem, da sem v **kina-železno-malaga-vinu** lekarja **J. Nussbaumer-ja** v **Celovci** dobil **izvrtno in lahko prebavljivo zdravilo**, katero smem **vrlo priporočati**.
Linc na D., 1880. Prof. dr. **J. B. Thaler** s. r.

Radostno potrjujem podpisani, da je **kina-železno-malaga-vino** lekarja **J. Nussbaumer-ja** preparat **izvrtne dobroti** in **vplivnosti** ter svoje lastnosti **množitelj krvi** in **pospešujoč prebavljenje** in da vse druge železne preparate zelo prekosi.
Linc na D. Dr. **L. Winternitz**.

Pošljite mi s prihodnjo pošto 10 steklenic Vašega kina-železno-malaga-vina, kateri je mojo ženo, ki več let trpi na spodnjem telesu, **smrti rešil**.
Na Dunaji, 18. oktobra 1880. Dr. **Ig. Weiss**.

Razpošiljalna zaloga: J. Nussbaumer, lekar v Celovci.

Zaloga za Kranjsko. V Ljubljani: **G. Piccoli**, lekar. V Metliki: **F. Wacha**, lekar. V Radovljici: **A. Roblek**, lekar.

Zaloga

najboljših alopatičnih in homeopa-tičnih zdravil. Zdravilstvene po-sebnosti. Rudninske vode. Dišave.

Naročila se proti poštnemu povzetju točno izvršujejo. (451—3)

Bergerjevo medicinično milo iz smole,

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se v največ evropskih državah s sijajnim uspehom zoper

vsakovrstne oprhe na životu,

osobito zoper hraste, kropičen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, zoper prhljaj na glavi in bradi, pege, žoltine, rdeč nos, ozebljino, potenje nog. — **Bergerjevo milo iz smole** ima 40% koncent. **smole iz lesa** ter se stvarno od vsega drugega mila iz smole, ki se v trgovini nahaja, razlikuje. — Da se **prekanjenju izogne**, zahteva naj se odločno **Bergerjevo milo iz smole** ter naj se pazi na znano varstveno marko.

Pri **trdovratnih poltnih boleznih** rabi se mestu mila iz smole z uspehom

Bergerjevo med. milo iz smole in žvepla,

a zahteva naj se vedno **samo Bergerjevo milo iz smole in žvepla**, ker so **inozemski** ponarejanja neuspešni izdelki.

Kot **milejše milo iz smole** za odstranjenje vseh **nečistosti na polti**

zoper oprhe na glavi in koži otrok in kot nepresežno kosmetično **milo za umi-vanje in kopanje** pri vsakdanjej rabi služi

Bergerjevo glicerín-milo iz smole,

imejoče 35% glicerina ter fino diši. (38—14)

Jeden komad velja 35 kr. z brošurco vred. — Glavno zalogo ima lekar **G. HELL v OPAVI.**

V zalogi v vseh lekarnah cele države. Glavne zaloge pa imajo:

V Ljubljani pri gg. lekarjih **J. Svoboda, G. Piccoli, W. Mayer** in **J. pl. Trnkoczy**. V **Kočevji** **J. Braune**. V **Krškem** **J. Bomeker**. V **Idriji** **J. Wardo**. V **Kranji** **K. Šavnik**. V **Litiji** **Jos. Beneš**. V **Novem mestu** **D. Rizzoli**. V **Radovljici** **A. Roblek**. V **Vipavi** **A. Konečný**.